

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Marie Turkové a JUDr. Petra Průchy v právní věci žalobkyně **D. F.**, zast. JUDr. Jindrou Pavlíkovou, advokátkou, se sídlem Revoluční 24, Praha 1, proti žalované **Městské části Praha 7 - Úřad městské části Praha 7**, se sídlem Praha 7, nábr. Kapitána Jaroše 1000, o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 18. 8. 2003, č. j. 2 Ca 26/2003-10,

t a k t o :

Usnesení Městského soudu v Praze ze dne 18. 8. 2003, č. j. 2 Ca 26/2003-10 **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobou podanou u Městského soudu v Praze se žalobkyně domáhala zrušení rozhodnutí Městské části Praha 7, kterým bylo dne 26. 5. 2003 podle ust. § 76 odst. 1 písm. e) zákona č. 200/1990 Sb. o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, zastaveno přestupkové řízení s B. V., zahájené dne 12. 2. 2003 na základě podání návrhu žalobkyně, a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení. V žalobě uvedla, že před Městskou částí Praha 7, Úřad městské části Praha 7, bylo pod sp. zn. R 113,114/03 vedeno správní řízení ve věci projednání přestupku podle § 49 odst. 1 písm. a) zákona č. 200/1990 Sb., kterého se měla dopustit B.V., Toto správní řízení bylo zahájeno na návrh žalobkyně. Dne 28. 5. 2003 obdržela žalobkyně

prostřednictvím svého zástupce vyrozumění správního orgánu o tom, že přestupkové řízení, které bylo zahájeno 12. 12. 2003, bylo dne 26. 5. 2003 zastaveno podle ust. § 76 odst. 1 písm. e) zákona č. 200/1990 Sb., s odůvodněním, že obviněná z přestupku v době spáchání přestupku trpěla duševní poruchou, pro niž nemohla rozpoznat, že svým jednáním porušuje nebo ohrožuje zájem chráněný zákonem, nebo ovládat své jednání. Podle

názoru žalobkyně, správní orgán ve věci projednání jednání B.V. pro podezření ze spáchání přestupku nepostupoval v souladu se zákonem a ve svém rozhodnutí nevycházel ze spolehlivě zjištěného stavu věci, neboť návrh žalobkyně nebyl řádně projednán. Tím byla žalobkyně zkrácena na svých právech účastníka správního řízení takovým způsobem, že to mohlo mít za následek nezákonné správní rozhodnutí. Podle názoru žalobkyně v předmětné věci nebyl proveden žádný důkaz, který by bez jakýchkoliv pochybností svědčil o tom, že obviněná z přestupku trpěla duševní poruchou, pro niž nemohla rozpoznat, že svým jednáním porušuje, nebo ohrožuje zájem chráněný zákonem, nebo ovládat své jednání. Za takový důkaz rozhodně nelze považovat ani lékařskou zprávu s datem 7. 5. 2003 dr. Š., opatřenou souhlasem obviněné z přestupku, ani vyjádření MUDr. K. ze dne 18. 3. 2003, které jsou založeny ve správním spise. Znalecký posudek v tomto směru nebyl zpracován. Žalobkyně dále poukázala na řízení, které bylo vedeno v roce 1995 Odvodním úřadem městské části Praha 7, kdy bylo dne 13. 12. 1995 vydáno rozhodnutí pod č. j. R 479/95, v jehož odůvodnění je odkazováno na lékařskou zprávu MUDr. K., a kde je mimo jiné konstatováno, že v případě obviněné z přestupku se nejedná o takové postižení, které by snižovalo její rozpoznávací a ovládací schopnost při spáchání přestupku. Žalobkyně dovozovala, že žalovaný správní orgán vydal v předmětné správní věci rozhodnutí postupem, v jehož důsledku byla žalobkyně zkrácena na svých právech, zejména nevycházel ze spolehlivě zjištěného stavu věci a žalobkyni jako navrhovatelce upřel právo na řádné projednání věci na základě jí podaného návrhu tím, že správní řízení zastavil, aniž by měl pro takové rozhodnutí dostatečně prokázán zákonný důvod, přičemž takový postup správního orgánu mohl mít za následek nezákonné rozhodnutí.

Žalobkyně k žalobě připojila vyrozumění o zastavení přestupkového řízení ze dne 26. 5. 2003 vydané Městskou částí Praha 7, Úřad městské části, odborem správních agend, Praha 7.

Městský soud v Praze usnesením ze dne 18. 8. 2003, č. j. 2 Ca 26/2003-10 žalobu odmítl a rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. V odůvodnění usnesení citoval obsah vyrozumění o zastavení řízení ze dne 26. 5. 2003 a dále ustanovení § 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Uvedl dále, že se zabýval tím, zda vyrozumění o zastavení řízení je správním rozhodnutím, které by podléhalo rozhodovací pravomoci soudu ve smyslu § 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Konstatoval, že podle ust. § 76 odst. 3 zákona č. 200/1990 Sb. odvolání proti zastavení řízení je přípustné pouze, bylo-li řízení zastaveno podle odst. 1 písm. a), b) c) a j); v těchto případech se rozhodnutí o zastavení řízení účastníkům řízení oznamuje. V ostatních případech se rozhodnutí o zastavení řízení vyznačí ve spisu a účastníci řízení se o tom pouze vyrozumějí. Podle názoru soudu písemnost zasláná Městskou částí Praha 7 žalobkyni ze dne 26. 5. 2003 o zastavení řízení podle ust. § 76 odst. 1 písm. e) zákona č. 200/1990 Sb. je postupem správního orgánu podle ust. § 76 odst. 3 věta druhá tohoto zákona. Nejedná se tedy o oznámení o zastavení řízení, proti kterémuž je možno podat odvolání, ale pouze o vyrozumění o zastavení řízení, proti kterému účastníci nemohou podat opravný prostředek, tedy odvolání, a které tedy nemá náležitosti správního rozhodnutí podle ust. § 46 a 47 správního řádu.

Přípis městské části – Úřadu městské části, odboru správních agend ze dne 26. 5. 2003 není tedy správním rozhodnutím, ale pouze oznámením o postupu správního orgánu. K přezkoumání vyrozumění správního orgánu není dána pravomoc soudu podle ust. § 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s., neboť se nejedná o správní rozhodnutí ve smyslu § 46 a 47 správního řádu, proti kterému ve správním řízení by bylo možno podat odvolání podle ustanovení § 53 téhož zákona. Soud tedy dospěl k závěru, že v daném případě je návrh nepřijatelný podle ust. § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s., přičemž nepřijatelnost žaloby shledal soud v tom, že žaloba nesměruje proti správnímu rozhodnutí, nýbrž pouze proti oznámení (zřejmě vyrozumění) žalované Městské části Praha 7 o zastavení řízení.

Proti tomuto usnesení podala žalobkyně (dále jen stěžovatelka) včas kasační stížnost z důvodů uvedených v ust. § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. Namítala, že se závěry soudu uvedenými v odůvodnění napadeného usnesení nelze souhlasit. Poukazovala na to, že žaloba podaná v předmětné věci soudu dne 24. 7. 2003 je žalobou směřující proti rozhodnutí správního orgánu, konkrétně proti rozhodnutí Městské části Praha 7 – Úřadu městské části Praha 7, kterým bylo dne 26. 5. 2003 podle § 76 odst. 1 písm. e) zákona č. 200/1990 Sb. zastaveno přestupkové řízení s B. V., zahájené dne 12. 2. 2003 na základě podání návrhu stěžovatelky. Jedná se tedy o rozhodnutí, které se v souladu s ust. § 76 odst. 3 zákona č. 200/1990 Sb. vyznačí ve spise, není oznamováno účastníkům správního řízení, kteří se o tom pouze vyrozumí a nemají možnost podat proti takovému rozhodnutí odvolání. Právě proti takovému správnímu rozhodnutí žaloba v předmětné věci směřovala, což je patrné, jak ze skutkových tvrzení žalobkyně obsažených v žalobě, tak i z návrhu žalobního petitu a v neposlední řadě z označení žalobního návrhu na jeho titulní straně. Pokud by sama žalobkyně přípis Městské části Praha 7 – Úřadu městské části Praha 7 ze dne 26. 5. 2003, sp. zn. R 113, 114/03 považovala za správní rozhodnutí, pak by byla povinna opis takového rozhodnutí ve smyslu ust. § 71 odst. 2 první věta soudního řádu správního připojit k žalobě. Tak to však žalobkyně neučinila, neboť předmětnou listinu s ohledem na její obsah za správní rozhodnutí (v souladu s názorem Městského soudu v Praze) nepovažuje. Stěžovatelka dále poukázala na to, že vyrozumění Městské části Praha 7 ze dne 26. 5. 2003, sp. zn. R 113, 114/03 je pouze listinou, kterou žalovaný správní orgán vyrozuměl podle § 76 odst. 3 (poslední věta) zákona č. 200/1990 Sb. stěžovatelku o zastavení řízení v předmětné věci, listinou, ze které se stěžovatelka dozvěděla o existenci správního rozhodnutí. Vyrozumění pak nelze považovat ani za oznámení rozhodnutí žalovaného správního orgánu o zastavení správního řízení ve smyslu § 76 odst. 3 zákona č. 200/1990 Sb., neboť se ve věci nejedná o případ, kdy by správní orgán oznamoval rozhodnutí o zastavení správního řízení účastníkovi a žalobkyně má zato, že ani tak žalovaný správní orgán v souzeném případě neučinil. Stěžovatelka konstatovala, že s ohledem na skutečnost, že Městský soud v Praze nepostupoval v souladu se zákonem, když v souzené věci žalobu směřující proti správnímu rozhodnutí o zastavení přestupkového řízení, které se vyznačuje ve správním spise, zamítl jako nepřijatelnou, nesměřující podle názoru soudu proti správnímu rozhodnutí, je tato kasační stížnost důvodná. Poukazovala na to, že v předmětné věci bylo správní řízení zahájeno na návrh stěžovatelky a to jako přestupkové řízení, tedy řízení v oblasti veřejné správy. V předmětné věci se tedy jedná a tzv. návrhový delikt a svědčí jí právo mající charakter veřejného práva na vyslovení výroku o vině za spáchání přestupku. Má tedy právo na řádné projednání věci na základě jí podaného návrhu. Žalovaný správní orgán tím, že správní řízení zastavil, aniž měl pro takové rozhodnutí dostatečně prokázán zákonný důvod, zkrátil stěžovatelku na jejích právech, přičemž takový postup správního orgánu mohl mít za následek nezákonné

rozhodnutí. Stěžovatelka navrhovala, aby soud rozhodnutí touto kasační stížností napadené pro jeho nezákonnost zrušil a věc vrátil Městskému soudu v Praze k dalšímu řízení.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek z hledisek uvedených v § 109 zákona č. 150/2002 Sb. a dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

Především je nutno konstatovat, že žaloba žalobkyně směřovala proti rozhodnutí správního orgánu, nikoliv tedy proti vyrozumění o vydání rozhodnutí. Žaloba tedy směřovala proti rozhodnutí Městské části Praha 7 – Úřadu městské části Praha 7, kterým bylo dne 26. 5. 2003 podle § 76 odst. 1 písm. e) zákona č. 200/1990 Sb. zastaveno přestupkové řízení s B. V. zahájené dne 12. 2. 2003 na základě podání návrhu žalobkyně (stěžovatelky). Z obsahu správního spisu vyžádaného Nejvyšším správním soudem (Městský soud v Praze tento spis k dispozici neměl), vyplývá, že podáním dne 12. 2. 2003 bylo zahájeno přestupkové řízení na návrh stěžovatelky, které bylo vedeno proti paní B. V., bytem P., V. 43, pro přestupky podle § 49/1a, (přestupky proti občanskému soužití) a podle § 47/1c (přestupky proti veřejnému pořádku) zákona č. 200/1990 Sb., zákon o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. Rozhodnutím Městské části Praha 7 – Úřad městské části Praha 7 ze dne 26. 5. 2003, zn. R 113, 114/03, které je ve správním spise založeno na čl. 42, bylo správní řízení zastaveno podle § 76 odst. 1 písm. e) zákona č. 200/1990, neboť obviněná z přestupku v době spáchání trpěla duševní poruchou, pro niž nemohla rozpoznat, že svým jednáním porušuje nebo ohrožuje zájem chráněný zákonem, nebo ovládat své jednání. Přípisem správního orgánu ze dne 26. 5. 2003, zn. R 113, 114/03 byla stěžovatelka vyrozuměna o tom, že přestupkové řízení s B.V. bylo zastaveno podle § 76 odst. 1 písm. e) zákona č. 200/1990 Sb. Toto vyrozumění obdržela zástupkyně stěžovatelky dne 28. 5. 2003. Nutno tedy vycházet z toho, že stěžovatelka se v podané žalobě domáhala zrušení rozhodnutí správního orgánu, a to rozhodnutí Městské části v Praze 7, kterým bylo dne 26. 5. 2003 podle ust. § 76 odst. 1 písm. e) zákona č. 200/1990 Sb. zastaveno přestupkové řízení s B. V. Na uvedených závěrech nemůže ničeho měnit ani skutečnost, že proti rozhodnutí správního orgánu vydaného podle § 76 odst. 1 písm. e) nelze podat odvolání, a že toto rozhodnutí se účastníkům řízení neoznamuje, ale účastníci se o něm pouze vyrozumějí.

Nelze tedy souhlasit s právním názorem vysloveným v odůvodnění napadeného usnesení, totiž s tím, že stěžovatelka podala žalobu proti vyrozumění o zastavení řízení, proti kterému účastníci nemohou podat opravný prostředek, tedy odvolání, a které nemá náležitosti správního rozhodnutí podle § 46 a 47 správního řádu. Za této situace pak nelze akceptovat ani na to navazující právní názor soudu, že k přezkoumání rozhodnutí správního orgánu není dána pravomoc soudu podle § 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s. a že návrh je podle tohoto zákona nepřipustný podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s., kdy nepřipustnost žaloby shledal soud v tom, že žaloba nesměřuje proti správnímu rozhodnutí, nýbrž proti oznámení (soud měl namysli zřejmě vyrozumění) žalované Městské části Praha 7, neboť Městský soud v Praze při tomto posouzení vycházel z nesprávného základního předpokladu v tom, že žalobkyně nepodala žalobu proti rozhodnutí správního orgánu, ale že ji podala pouze proti vyrozumění o zastavení přestupkového řízení.

Vzhledem k výše uvedenému Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná a proto napadené usnesení Městského soudu v Praze zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

V dalším řízení bude Městský soud v Praze vycházet z toho, že žaloba žalobkyně směřovala proti rozhodnutí Městské části Praha 7 – Úřad městské části Praha 7 ze dne 26. 5. 2003, jímž bylo zastaveno přestupkové řízení s B. V. zahájené dne 12. 2. 2003 na základě podání návrhu stěžovatelky. Dále bude muset Městský soud v Praze vycházet i z toho, že přestupkové řízení je třeba považovat za řízení v oblasti veřejné správy. Pro posouzení věci však bude třeba, aby se Městský soud v dalším řízení vypořádal s tím, zda stěžovatelka má žalobní legitimaci ve smyslu § 65 odst. 1 a 2 s. ř. s. Stěžovatelka v podané kasační stížnosti uvádí, že v dané věci se jedná o návrhový delikt a svědčí jí právo mající charakter veřejného práva na vyslovení výroku o vině za spáchání přestupku. Dovojuje, že má tedy právo na řádné projednání věci na základě jí podaného návrhu. Výše uvedenému nasvědčuje i ust. § 81 odst. 4 zákona č. 200/1990 Sb., podle něhož u přestupků, které lze projednat jen na návrh, se může navrhovatel odvolat jen proti té části rozhodnutí, která se týká vyslovení viny obviněného z přestupku, nebo povinnosti navrhovatele nahradit náklady řízení; může se též odvolat proti rozhodnutí o zastavení řízení (§ 76 odst. 3).

Bude tedy třeba posoudit, zda stěžovatelka byla na svých právech zkrácena přímo nebo v důsledku porušení svých práv v předcházejícím řízení úkonem správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují její práva nebo povinnosti (dále jen rozhodnutí), nebo zda je stěžovatelka účastníkem řízení před správním orgánem, který není k žalobě oprávněn podle odst. 1, a která tvrdí, že byla postupem správního orgánu zkrácena na právech, která jí přísluší takovým způsobem, že to mohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí. Teprve poté, co by soud dospěl k závěru, že stěžovatelka je legitimována k podání žaloby podle § 65 odst. 1 a 2 s. ř. s., bude se muset vypořádat i s tou otázkou, zda je B. V. osobou zúčastněnou na řízení. B. V. byla žalobkyní (stěžovatelkou) označena za osobu zúčastněnou na řízení a soud ve vztahu k ní tedy bude muset postupovat podle ust. § 34 s. ř. s., ovšem, jak již bylo výše uvedeno, pouze za předpokladu, že dospěje k závěru, že stěžovatelka je legitimována k podání žaloby v posuzované věci.

V dalším řízení je Městský soud v Praze vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 110 odst. 3 s. ř. s.). V novém rozhodnutí o věci rozhodně Městský soud v Praze i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. 2. 2004

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu